به نام خدا

برنامه سازی ییشرفته

دانشگاه شهید بهشتی ۰ دانشکده مهندسی کامپیوتر

دکتر مجتبی وحیدی اصل

دستورات کنترلی - بخش دوم

آریا زریاب

فهرست مطالب

- 1. مثالی از switch-case
  - 2. دستور while
  - 3. دستور do-while
    - 4. دستور for
- 5. دستور break-continue
  - 6. نوشتن چند برنامه
  - 7. مثال های بیشتر

مثالی از switch-case

• برنامهای بنویسید که شماره ماه و سال خورشیدی را از کاربر دریافت کرده و سپس تعداد روزهای ماه را در خروجی چاپ کند. کبیسه یا غیر کبیسه بودن سال را در نظر بگیرید.

```
In []: import java.util.Scanner;

class MonthDays{
    public static void main(String[] args) {
        Scanner in = new Scanner(System.in);
        System.out.println("Please enter a month number:");
```

```
int month = in.nextInt();
        System.out.println("Please enter a year number:");
        int year = in.nextInt();
        int numDays = 0;
        switch (month) {
            case 1:
            case 2:
            case 3:
            case 4:
            case 5:
            case 6:
                numDays = 31;
                break;
            case 7:
            case 8:
            case 9:
            case 10:
            case 11:
                numDays = 30;
                break;
            case 12:
                if (((year % 4 == 0) && !(year % 100 == 0)) || (year % 400 == 0) )
                    numDays = 30;
                else
                    numDays = 29;
                break;
            default:
                System.out.println("Invalid month.");
                break;
        System.out.println("Number of Days = " + numDays);
MonthDays.main(new String[]{})
```

مقدمه

فرض کنید میخواهیم یک رشته مثل "Welcome to Java!" را ۱۰۰ مرتبه چاپ کنیم. مسلماً کسالت بار است که بخواهیم دستور زیر را ۱۰۰ بار تکرار کنیم :

System.out.println("Welcome to Java!");

"!یا اینکه معلمی خطاب به دانش آموزش بگوید ۵۰۰ بار بنویس "من موشک های کاغذی را در کلاس پرتاب نخواهم کرد


```
System.out.println("Welcome to Java!");

...
System.out.println("Welcome to Java!");
System.out.println("Welcome to Java!");
System.out.println("Welcome to Java!");
System.out.println("Welcome to Java!");
```

در برنامهنویسی، خیلی وقتها نیاز داریم یک کار تکراری را بارها انجام دهیم. اگر بخواهیم این کار را با کیپیست تکرار کنیم برای حل این مشکل چه باید کرد ؟ .

- ،کد طولانی و خسته کننده می شود
- ،اگر جایی تغییر بخواهد، باید در همهجا تغییر بدهیم
- احتمال خطا بالا مىرود

:اینجاست که حلقهها وارد عمل میشوند! آنها کمک میکنند

- ،یک دستور یا مجموعهای از دستورات را بهطور خودکار تکرار کنیم
- ،شرطی برای ادامه یا توقف تعیین کنیم
- و کدی کوتاهتر، خواناتر و قابل نگهداریتر داشته باشیم •

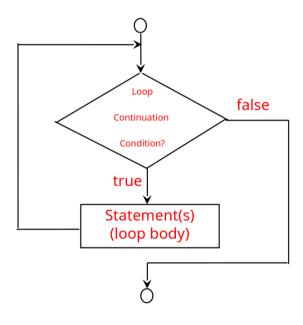
معرفی حلقه while

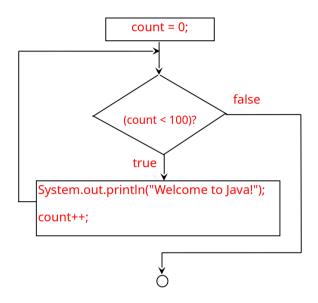
```
int count = 0;
while (count < 100) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
    count++;
}</pre>
```

فلوچارت حلقه while

```
while (loop-continuation-condition) {
    // loop-body
    Statement(S);
}
```

```
int count = 0;
while (count < 100) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
    count++;
}</pre>
```


ردگیری حلقه while

```
int count = 0;
while (count < 2) {    count < 2 is True</pre>
```

```
System.out.println("Welcome to Java!");
    count++;
}

int count = 0;
while (count < 2) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
    count++;
}

int count = 0;
while (count < 2) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
    count++;
    Increment count by 1, count is 1 now
}</pre>
```

ردگیری حلقه while

```
int count = 0;
while (count < 2) {     count < 2 is still True since count is 1
     System.out.println("Welcome to Java!");
     count++;
}</pre>
```

```
int count = 0;
while (count < 2) {</pre>
```

```
System.out.println("Welcome to Java!");
count++;
}
Print Welcome to Java

**Print Wel
```

```
int count = 0;
while (count < 2) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
    count++;
    Increment count by 1, count is 2 now
}</pre>
```

ردگیری حلقه while

```
int count = 0;
while (count < 2) {    count < 2 is False since count is 2
    System.out.println("Welcome to Java!");
    count++;
}</pre>
```

```
int count = 0;
while (count < 2) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
    count++;
}
The loop exits. Execute the next statement after the loop.</pre>
```

مثال: حدس اعداد

- برنامه ای بنویسید که به طور تصادفی یک عدد صحیح بین تا ۱۰۰ را تولید کند.
- برنامه به کاربر می گوید تا پشت سر هم اعدادی را وارد کند تا زمانی که عدد وارد شده با عدد تصادفی تولید شده برابر شود.
- به ازای هر ورودی کاربر، برنامه به او می گوید آیا مقدار وارد شده کاربر از عدد مربوطه کوچکتر است یا بزرگتر. در نتیجه کاربر میتواند ورودی بعدی را هوشمندانه تر تولید کند.

```
In [ ]: import java.util.Scanner;
        public class GuessNumber {
            public static void main(String[] args) {
                // Generate a random number to be guessed
                int number = (int)(Math.random() * 101);
                Scanner input = new Scanner(System.in);
                System.out.println("Guess a magic number between 0 and 100");
                int quess = -1;
                while (quess != number) {
                    // Prompt the user to guess the number
                    System.out.print("\nEnter your quess: ");
                    guess = input.nextInt();
                    if (quess == number)
                        System.out.println("Yes, the number is " + number);
                    else if (quess > number)
                        System.out.println("Your guess (" + guess + ") is too high");
                    else
                        System.out.println("Your guess (" + guess + ") is too low");
```

```
} // End of loop
}

GuessNumber.main(new String[]{})
```

مثال : ابزار پیشرفته آموزش ریاضی

ابزار یادگیری تفریق در هر اجرا تنها یک سوال مطرح میکرد. با استفاده از loop میتوانیم سوالاتی را پشت سر هم مطرح کنیم.

• برنامه ای بنویسید که ۵ سوال از کاربر بپرسد و تعداد پاسخ های صحیح را پس از پایان سوالات اعلام کند.

همچنین لیست سوالات به همراه صحیح یا غلط بودن پاسخ ارائه شود. زمان سپری شده برای پاسخ دانش آموز نیز محاسبه شود.

• دستور زیر زمان فعلی را به میلی ثانیه بر می گرداند:

System.currentTimeMillis();

. قرار دارد *java.lang* همچنین این متد در پکیج

```
In []: import java.util.Scanner;

public class SubtractionQuizLoop {
    public static void main(String[] args) {
        final int NUMBER_OF_QUESTIONS = 5; // Number of questions

        int correctCount = 0; // Count the number of correct answers
        int count = 0; // Count the number of questions
        long startTime = System.currentTimeMillis();
        String output = ""; // output string is initially empty
        Scanner input = new Scanner(System.in);

        while (count < NUMBER_OF_QUESTIONS) {
        // 1. Generate two random single-digit integers
        int number1 = (int)(Math.random() * 10);</pre>
```

```
int number2 = (int)(Math.random() * 10);
            // 2. If number1 < number2, swap number1 with number2</pre>
            if (number1 < number2) {</pre>
                int temp = number1;
                number1 = number2;
                number2 = temp;
            // 3. Prompt the student to answer "What is number1 — number2?"
            System.out.print("What is " + number1 + " - " + number2 + "? ");
            int answer = input.nextInt();
            // 4. Grade the answer and display the result
            if (number1 - number2 == answer) {
                System.out.println("You are correct!");
                correctCount++;
            }
            else
                System.out.println("Your answer is wrong.\n" + number1 + " - " + number2 + " should be " + (number1
            // Increase the count
            count++;
            output += "\n" + number1 + "-" + number2 + "=" + answer + ((number1 - number2 == answer) ? " correct" :
        long endTime = System.currentTimeMillis();
        long testTime = endTime - startTime;
        System.out.println("Correct count is " + correctCount + "\nTest time is " + testTime / 1000 + " seconds\n"
SubtractionQuizLoop.main(new String[]{})
```

پایان دادن به حلقه با یک مقدار کنترلی

در بیشتر مواقع تعداد دفعات اجرای حلقه از قبل مشخص نمی باشد. در چنین مواقعی از یک مقدار ورودی برای پایان دادن به حلقه استفاده میکنیم.

• به این مقدار اصطلاحاً نگهبان (sentinel) گفته میشود.

• حال برنامه ای بنویسید که مجموع تعداد نامشخصی عدد را حساب کند.

مقدار 0 نگهبان یا پایان دهنده ورودی باشد.

```
In [ ]: import java.util.Scanner;
        public class SentinelValue {
            /** Main method */
            public static void main(String[] args) {
                // Create a Scanner
                Scanner input = new Scanner(System.in);
                // Read an initial data
                System.out.println("Enter an int value (the program exits if the input is 0): ");
                int data = input.nextInt();
                // Keep reading data until the input is 0
                int sum = 0;
                while (data != 0) {
                    sum += data;
                    // Read the next data
                    System.out.println( "Enter an int value (the program exits if the input is 0): ");
                    data = input.nextInt();
                }
                System.out.println("The sum is " + sum);
```

```
}
}
SentinelValue.main(new String[]{})
```

حلقه های while تو در تو

```
ارا به صورت تو در تو نوشت while می توان چندین حلقه تمرین : برنامه ای بنویسید که یک هرم از * چاپ کند
```

نکته مهم

برای بررسی مساوی بودن در شرط کنترلی حلقه استفاده نکنید (double و float مانند) از مقادیر ممیز شناور در نتیجه ممکن است منجر به خطا و نتایج نادرست شوند .چون برای برخی مقادیر، تقریبی و نه دقیق هستند .خور نتیجه ممکن است منجر به خطا و نتایج نادرست شوند .چون برای برخی مقادیر، تقریبی و نه دقیق هستند .خواهیم حاصل عبارت 1 + 0.2 + ... + 0.2 + ... و را محاسبه نماییم

```
double item = 1;
double sum = 0;
while (item != 0) { // No guarantee item will be 0
   sum += item;
   item -= 0.1;
```

```
}
System.out.println(sum);
```

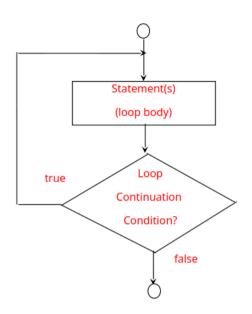
از ۱ شروع به کم شدن ۱.۰ در هر تکرار حلقه میشود. حلقه باید وقتی مقدار صفر میشود متوقف شود. با این حال، هیچ ضمانتی وجود ندارد که مقدار item متغیر نداود تقریبی است item دقیقا ۰ شود. چون محاسبه ممیز شناور تقریبی است

ادر عمل ممكن است، حلقه بى نهايت بار تكرار شود

```
In []: public class checkFloatingPoint {
    public static void main(String[] args) {
        double item = 1;
        while (item > 0) {
            item -= 0.1;
            System.out.println(item);
        }
    }
}
checkFloatingPoint.main(new String[]{});
```

do-while معرفی حلقه

```
do {
    // Loop Body
    Statement(S);
} while (loop-continuation-condition);
```



```
مثال
```

. دنباله فیبوناچی را از ۰ تا ۱۰۰ تولید کند **do-while** برنامه ای بنویسید که بدون استفاده از آرایه و با استفاده از

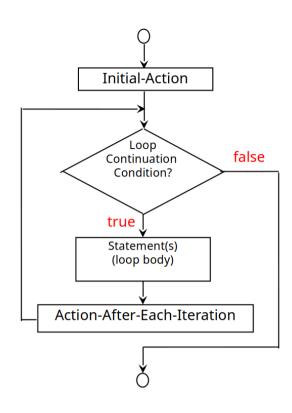
```
In []: public class Fibonacci {
    public static void main(String [] args) {
        int prevPrevVal = 0;
        int prevVal = 1;
        int curVal;
        System.out.print(prevPrevVal + " ");
        System.out.print(prevVal + " ");
        System.out.print(prevVal + " ");
```

```
do {
          curVal = prevPrevVal + prevVal;
          System.out.print(curVal + " ");

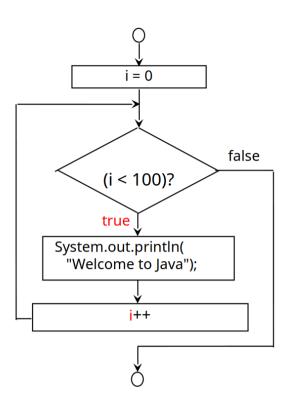
          prevPrevVal = prevVal;
          prevVal = curVal;
          prevVal + prevPrevVal <= 100);
    }
}</pre>
Fibonacci.main(new String[]{})
```

for معرفی حلقه

```
for (initial-action; loop-continuation-condition; action-after-each-iteration) {
    // loop-body
    Statement(S);
}
```



```
int i = 0;
for (i = 0; i < 100; i++) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
}</pre>
```


ردگیری حلقه for

```
int i; Declare i
for (i = 0; i < 2; i++) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
}</pre>
```

```
int i;
for (i = 0; i < 2; i++) { Execute initializer, i is 0 now
  System.out.println("Welcome to Java!");
int i;
for (i = 0; i < 2; i++) { (i < 2) is True since i is 0
  System.out.println("Welcome to Java!");
int i;
for (i = 0; i < 2; i++) {
  int i;
```

ردگیری حلقه for

```
int i; for (i = 0; i < 2; i++) { (i < 2) is still True since i is 1
```

```
int i;
for (i = 0; i < 2; i++) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
}

int i;
for (i = 0; i < 2; i++;) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
}

int i;
for (i = 0; i < 2; i++;) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
}</pre>
```

ردگیری حلقه for

```
int i;
for (i = 0; i < 2; i++) {      (i < 2) is False since i is 2
      System.out.println("Welcome to Java!");
}</pre>
```

```
int i;
for (i = 0; i < 2; i++) {
    System.out.println("Welcome to Java!");
}</pre>
```

Exit the loop. Execute the next statement after the loop.

نكته

• مقداردهی اولیه حلقه for ممکن است حاوی لیستی از صفر یا بیشتر عبارت باشد که با کاما (٫) از هم جدا شده اند.

.عملیات بعدی در داخل تعریف حلقه نیز می تواند شامل صفر یا بیشتر عبارت باشد که با کاما (٫) از هم جدا شده اند

:دستورات زیر درست هستند. اما در عمل کمتر استفاده می شوند

```
for (int i = 1; i < 100; System.out.println(i++));

for (int i = 0, j = 0; i + j < 10; i++, j++) {
    // Do something
}</pre>
```

```
In []: /*
    * Declare multiple variables in for loop Example
    * This Java Example shows how to declare multiple variables in Java For loop using
    * declaration block.
    */
    public class DeclaringMultipleVariablesInForLoopExample {
```

```
public static void main(String[] args) {

    /*
        * Multiple variables can be declared in declaration block of for loop.
        */

    for (int i = 0, j = 1, k = 2; i < 5; i++) {
        System.out.println("i : " + i + ", j : " + j + ", k : " + k);
    }

    /*
        * Please note that the variables which are declared, should be of same type
        * as in this example int.
        */

        // THIS WILL NOT COMPILE
        // for (int i = 0, float j; i < 5; i++);
    }
}
DeclaringMultipleVariablesInForLoopExample.main(new String[]{})</pre>
```

نكته

• اگر شرط تکرار حلقه در داخل for حذف شود، به معنای آن است که شرط همواره درست بوده و یک حلقه بی نهایت ایجاد خواهد شد.

```
for (;;) {
    // Do something
}
Equivalent
// Do something
}

(a)

(b)
```

هشدار

! پیش از آغاز بدنه حلقه یک خطای منطقی متداول است for اضافه نمودن ; بعد از دستور

.برنامه لزوما دچار خطای نحوی یا زمان اجرا نمی شود. اما نتیجه مورد انتظار تولید نخواهد شد، زیرا بدنه حلقه فقط یک بار اجرا خواهد شد

```
for (int i = 0; i < 2; i++);         Logic Error
{
        System.out.println("Welcome to Java!");
}</pre>
```

! به دلیل مشابه حلقه زیر نادرست است

```
int i = 0;
while (i < 10); Logic Error
{</pre>
```

```
System.out.println("i is" + i);
    i++;
}
```

به ; در انتهای حلقه نیاز داریم do-while در مورد حلقههای.

```
int i = 0;
do {
    System.out.println("i is" + i);
    i++;
} while (i < 10);    Correct</pre>
```

از كدام نوع حلقه استفاده كنيم ؟

عملاً معادل یکدیگر هستند for و while do-while ،سه ساختار حلقه بیان شده

.نوشت (b) به صورت for در شکل زیر را همیشه می توان با (a) در while برای مثال، یک حلقه

```
while (loop-continuation-condition) {
    // Loop body
}

(a)
Equivalent  for (; loop-continuation-condition; )
    // Loop body
}
```

نوشته شود (b) در شکل زیر می تواند جز در موارد معدودی به فرم (a) در for یک حلقه.

```
for (initial-action;
loop-continuation-condition;
action-after-each-iteration) {
// Loop body;
}

(a)

initial-action;
while (loop-continuation-condition) {
// Loop body;
action-after-each-iteration;
}
```

توصیه ها

از دستور حلقه ای استفاده کنید که استفاده از آن آسانتر و بدیهی تر است.

در مواقعی استفاده می شود که تعداد تکرارها از قبل معلوم باشد for عموماً یک حلقه.

برای مثال بخواهید، 100 پیغام را چاپ کنید. معمولاً مواقعی استفاده می شود که تعداد تکرارها مشخص نیست و به مقدار نگهبان نیاز می باشد while یک حلقه.

.استفاده می شود که بخواهیم بدنه حلقه را پیش از چک کردن شرط تکرار حلقه اجرا کنیم while در مواقعی به جای do-while یک حلقه

دستور break

در داخل یک حلقه سبب می شود، به کل از حلقه خارج شویم break استفاده از دستور.

برابر 3 شد، از حلقه خارج می شویم var در مثال زیر پس از اینکه مقدار.

```
for (int var = 0; var < 5; var++)
{
    System.out.println("Var is : " + var);
    if(var == 3)
        break;
}</pre>
```

:بنابراین برنامه خروجی زیر را چاپ خواهد کرد

Var is: 0 Var is: 1 Var is: 2 Var is: 3

مثال

ابنویسید break برنامه حدس اعداد را این بار به کمک دستور!

```
In [ ]: import java.util.Scanner;
        public class GuessNumberUsingBreak {
            public static void main(String[] args) {
                // Generate a random number to be guessed
                int number = (int)(Math.random() * 101);
                Scanner input = new Scanner(System.in);
                System.out.println("Guess a magic number between 0 and 100");
                while (true) {
                // Prompt the user to guess the number
                    System.out.print("\nEnter your guess: ");
                    int guess = input.nextInt();
                    if (quess == number) {
                        System.out.println("Yes, the number is " + number);
                        break;
                    else if (quess > number)
                        System.out.println("Your guess (" + guess + ") is too high");
                    else
                        System.out.println("Your guess (" + guess + ") is too low");
                } // End of loop
        GuessNumberUsingBreak.main(new String[]{})
```

مثالی دیگر

continue دستور

در داخل یک حلقه سبب می شود سایر دستورات حلقه در آن تکرار مشخص اجرا نشوند و تکرار بعدی آغاز شود **continue** استفاده از دستور

اجرا نشده و تکرار بعدی از 2 آغاز می شود println برابر 1 شد، دستور var2 در مثال زیر پس از اینکه مقدار.

```
for (int var1 = 0; var1 < 3; var1++)
{
    for (int var2 = 0; var2 < 3; var2++)</pre>
```

```
{
    if(var2 == 1)
        continue;

    System.out.println("var1:" + var1 + ", var2:" + var2);
}
```

:بنابراین برنامه خروجی زیر را چاپ خواهد کرد

var1:0, var2:0 var1:0, var2:2 var1:1, var2:0 var1:1, var2:2 var1:2, var2:0 var1:2, var2:2 var1:2, var2:2 var1:2, var2:2 var1:2, var2:0 var1:2, var2:2 var1:

مثال

```
In []: public class TestContinue {
    public static void main(String[] args) {
        int sum = 0;
        int number = 0;

        while (number < 20) {
            number++;
            if (number == 10 || number == 11) continue;
            sum += number;
        }

        System.out.println("The sum is " + sum);
    }
}</pre>
TestContinue.main(new String[]{})
```

مثال

برنامه ای بنویسید که از حلقه های تو در تو برای چاپ جدول ضرب استفاده کند.

```
In []: public class MultiplicationTable {
    /** Main method */
    public static void main(String[] args) {
        // Display the table heading
        System.out.println(" Multiplication Table");

        // Display the number title
```

مثالی دیگر

.برنامه ای بنویسید که از کاربر دو مقدار صحیح مثبت گرفته و بزرگترین مقسیوم الیه مشترک آنها را محاسبه نماید

```
In []: import java.util.Scanner;

public class GreatestCommonDivisor {
    /** Main method */
    public static void main(String[] args) {
        // Create a Scanner
        Scanner input = new Scanner(System.in);
}
```

```
// Prompt the user to enter two integers
System.out.println("Enter first integer: ");
int n1 = input.nextInt();
System.out.println("Enter second integer: ");
int n2 = input.nextInt();

int gcd = 1;
int k = 2;
while (k <= n1 && k <= n2) {
    if (n1 % k == 0 && n2 % k == 0)
        gcd = k;
    k++;
}

System.out.println("The greatest common divisor for " + n1 + " and " + n2 + " is " + gcd);
}
GreatestCommonDivisor.main(new String[]{})</pre>
```

مثالی دیگر

. فرض کنید درآمد کارمندی امسال \$10,000 است و افزایش حقوق هر سال 7% می باشد حساب کنید در چند سال حقوق کارمند دوبرابر اولین سال خواهد شد

```
double tuition = 10000; int year = 1 // Year 1
tuition = tuition * 1.07; year++; // Year 2
tuition = tuition * 1.07; year++; // Year 3
```

```
tuition = tuition * 1.07; year++; // Year 4
```

Confirmation Dialog (GUI) کنترل حلقه با

ادامه No یا Yes پاسخهای کاربر به صورت .نیز قابل پیاده سازی است confirmation dialog یک حلقه کنترل شده با مقدار نگهبان با استفاده از فرم گرافیکی یافتن یا خاتمه یافتن حلقه را مشخص می کند.

```
In []: import javax.swing.JOptionPane;

public class SentinelValueUsingConfirmationDialog {
    public static void main(String[] args) {
        int sum = 0;

        // Keep reading data until the user answers No
        int option = 0;
```

خودمون رو بسنجیم

این بخش برای این طراحی شده که در پایان مطالعه این اسلاید، بتونی خودت رو محک بزنی و ببینی آیا مفاهیم رو به خوبی یاد گرفتی یا نه. سوالات زیر رو مرور کن و سعی کن بدون نگاه کردن به متن درس، به اون ها پاسخ بدی.

- چرا مهم هست که حلقه ها پایان پایند ؟ اگر هیچگاه پایان نیابند چه میشود؟ •
- بین حلقه هایی که آموختیم کدامشان تضمین میکند که حداقل یک بار بدنه حلقه اجرا شود؟ •
- تعریف کرد؟ اگر بله، چه محدودیتی برای آنها اعمال میشود؟ for آیا میتوان چندین متغیر را در بخش مقداردهی اولیه حلقه •
- .سعی کنید با استفاده از حلقه های تو در تو شکل هایی مانند لوزی، هرم ،الماس و .. بسازید

در صورت هرگونه سوال یا پیشنهاد میتونید با من در gmail: ariazaryab@gmail.com (: ارتباط باشید telegram: @Arriaw